KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 25.10.2005
KOM(2005) 531 končno/2

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Sprostitev vseh zmožnosti Evrope

Zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2006

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Sprostitev vseh zmožnosti Evrope

Zakonodajni in delovni program Komisije za leto 2006

1. UVOD

Izzivi, pred katerimi stoji Evropa, so jasni in nujni. Globalizacija je prinesla priložnosti in nove zahteve. Modernizacija je bistvena za ohranitev zgodovinsko visokih ravni blaginje, socialne kohezije, varstva okolja in kakovosti življenja v Evropi ter za ustvarjanje delovnih mest, ki jih potrebujemo. Evropa se na to lahko najbolje odzove z izkoriščanjem zmožnosti svojih državljanov ter s spodbujanjem svojih skupnih vrednot doma in po svetu. Komisija se bo tega izziva lotila v svojem programu za leto 2006.

Komisija si je na začetku mandata določila ključne strateške cilje do konca desetletja: blaginjo, solidarnost, varnost in Evropo kot svetovno partnerko. Ti cilji ostajajo pomembni, zato je potrjeno, da tvorijo jedro dela Komisije. Kažejo na ravnovesje, ki je potrebno pri delu Unije: mešanico politik, ki Evropi omogoča, da si prizadeva za konkurenčnost in socialno pravičnost, ščiti svoje državljane in spodbuja njihove svoboščine, deluje znotraj Evrope in razširja svoje vrednote zunaj Evrope. Evropejce je mogoče najbolje prepričati, da lahko Unija bistveno pripomore k rešitvi težav, s katerimi se srečuje Evropa, s konkretnimi koraki k uresničitvi teh ciljev.

Zakonodajni in delovni program Komisije (v nadaljnjem besedilu „delovni program“) za leto 2006 v celoti upošteva trenutne gospodarske in politične trende in dejanski položaj Evrope na več ključnih strateških področjih. Napredek na teh področjih bo ključno vplival na zmožnost Evropske unije, da v letu 2006 resnično napreduje proti svojim ciljem.

Evropska komisija je močno podprla ratifikacijo Ustave in je vsem državam članicam pomagala pri informativnih kampanjah. Ustava bi bila pomemben korak naprej pri oblikovanju bolj demokratične, pregledne, učinkovite in močne Evropske unije v primerjavi z zunanjim svetom. Komisija zato obžaluje, da je v sedanjih okoliščinah malo možnosti za ratifikacijo Ustave v bližnji prihodnosti. Če pa bo mogoče aktivno in učinkovito razpravljati o prihodnosti Evrope, bo to zapolnilo pomembno vrzel in zagotovilo močne temelje za gradnjo prihodnosti. Komisija bo s svojim „načrtom D“ za demokracijo, dialog in razpravo aktivno sodelovala v nacionalnih razpravah in jim dajala vso podporo. Medtem pa lahko Evropska unija najbolje dokaže svojo vrednost z oblikovanjem politik, ki jih Evropejci potrebujejo.

Sporazum o finančnih perspektivah – z vsemi silami si je treba prizadevati, da bodo končana do konca leta 2005 – bo imel odločilen vpliv na delo Komisije za razširjeno Evropo. Leto 2006 bi moralo biti leto intenzivnih priprav za celotno vrsto programov financiranja, ki bi se morali začeti izvajati do 1. januarja 2007.

Dejstvo, da so ta vprašanja predmet ostre razprave, nas ne sme odvrniti od nujnih potreb po evropskih ukrepih. Kaj Evropa lahko stori, lahko najbolje pokažemo s tem, da se lotimo ukrepov in tako, da damo državljanom otipljiv dokaz tega, kaj Evropa lahko ponudi.

Ta delovni program določa, kaj bo Komisija storila, da bo leta 2006 izpolnila te cilje:

- Kar zadeva blaginjo, bo leto 2006 odločilno leto za prehod z besed na dejanja na podlagi lizbonske strategije za rast in delovna mesta. Evropa mora spodbujati ozračje, v katerem lahko državljani in podjetja polno izkoristijo svoje zmožnosti.

- Solidarnost pomeni razvoj povezovalne Unije, ki priznava skupne odgovornosti in krepi blaginjo. Prav tako od nas zahteva skupno ukrepanje na področju reševanja dolgoročnih izzivov, kot so demografske in podnebne spremembe.

- Zahtevo državljanov po odzivu na grožnje za varnost je mogoče izpolniti samo s sodelovanjem v boju proti kriminalu in terorizmu, za spodbujanje zdravja in zmanjševanje tveganja.

- V zunanjih odnosih mora Unija še vedno ostati močan glas v svetu, s posebnim poudarkom na pripravah prihodnjih širitev, sosedstvu in Afriki, ter uporabiti svoj pomen v svetovnem gospodarstvu pri spreminjanju globalizacije v priložnost za vse.

Komisija uresničuje te cilje na veliko različnih načinov. Njena regulativna in nadzorna vloga je odločilnega pomena za učinkovito delovanje evropskih trgov kot področja enakih možnosti. S svojo izvršilno vlogo ima posebno odgovornost za zagotovitev dobrega delovanja njenih programov, od raziskav do mobilnosti študentov in razvojne pomoči. Pogaja se zunaj Unije in pospešuje sodelovanje znotraj nje.

Mnogi od teh tekočih ukrepov bodo leta 2006 dosegli kritično stopnjo. Lizbonska strategija za rast in delovna mesta bo vstopila v ključno fazo izvajanja. Pripravljeno bo prizorišče za novo generacijo programov na področjih, kot so strukturni skladi, razvoj podeželja, inovacije, raziskave in izobraževanje. Razvojni krog pogajanj v Dohi bi moral preiti v sklepno fazo.

Komisija uresničuje agendo tudi z odpiranjem novih posvetovanj za zbiranje mnenj in svežih zamisli, kako lahko Evropa deluje, ter z novimi pobudami za uskladitev politik, kjer obstaja jasna evropska dodana vrednost. Seznam prednostnih ukrepov za leto 2006 je določen v prilogi k temu delovnemu programu. Komisija se z letom 2005 zavezuje, da bo izvedla te ukrepe.

Poleg tega se bo Komisija osredotočila na zagotovitev njihove kakovosti s strogim izvajanjem norm boljše pravne ureditve: poenostavitev, posodobitev, posvetovanje in pozorna ocena vpliva politik so ključni cilji, ki jih bo Komisija vključevala v vse svoje delo. Leto 2006 bo leto, ko bo Komisija uvedla novo strategijo poenostavitev s stalnim procesom za prilagoditev zakonodaje, da bi zadovoljili spreminjajoče se potrebe zakonodajalcev in uporabnikov.

EU prav tako potrebuje ambiciozno agendo za zapolnitev „komunikacijske vrzeli“ glede evropskih vprašanj, ki naj bi jo razvile in izvajale vse evropske institucije, države članice in civilna družba. To bo spodbuda, da se bodo leta 2006 začeli izvajati praktični koraki bele knjige o komuniciranju: podpiranje zaveze Komisije, da se bo povezala z državljani in utrdila demokratične temelje evropskega projekta.

Komisija ima ključno vlogo pri spodbujanju evropskih ukrepov. Vendar je samo eden izmed mnogih akterjev. Evropska unija bo svoje cilje dosegla samo, če jih bo uresničevala skupaj s svojimi institucijami, nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi vladami ter samimi državljani. Pri načinu razvijanja in izvajanja politike Unije mora biti partnerstvo samoumevno.

Komisija je za razvoj svojega programa za leto 2006 uporabila odzive iz Evropskega parlamenta in Sveta na letno strategijo politike za leto 2006. Te razprave so pokazale, da imajo te tri institucije enake ključne politične cilje in da vlada široko soglasje o glavnih smereh ukrepanja, potrebnega za njihovo uresničitev. Novi okvirni sporazum med Evropskim parlamentom in Komisijo je zlasti privedel do podrobnih predlogov, kako bi bilo treba te cilje pretvoriti v konkretne ukrepe. Pri razvoju tega programa so bila v celoti upoštevana stališča drugih institucij.

2. BLAGINJA

Javna politika mora predvsem zagotoviti, da so vzpostavljeni pogoji za podporo blaginje v korist državljanov in podjetij. To pomeni stabilne regulativne sisteme, ustrezne gospodarske politike, zagotavljanje gospodarskih priložnosti ter vlaganje v usposobljeno in podjetniško prebivalstvo. To pomeni, da morajo za vse pomembne vidike EU veljati najvišji standardi boljše pravne ureditve. Tudi v letu 2006 bo Komisija v okviru svojih nalog največ dela namenila razvoju pogojev za spodbujanje rasti ter ustvarjanje več in boljših delovnih mest.

Unija je določila svoj načrt za rast in delovna mesta v lizbonski strategiji. Leto 2006 bo odločilno za uresničitev tega načrta. Komisija s tem dobiva posebno vlogo v spremljanju izvajanja revidirane strategije na ravni držav članic in Skupnosti. Partnerstvo z državami članicami je bistveno za zagotovitev, da integrirane smernice za makroekonomsko politiko, mikroekonomske reforme in zaposlovanje ostanejo veljavne in jih dejavno podpirajo vsi ključni akterji. Komisija bo na spomladanskem zasedanju Evropskega sveta poročala o napredku na nacionalni ravni – na podlagi 25 nacionalnih programov reform, ki so jih sprejele države članice – in na ravni EU ter ponudila v razpravo ukrepe, ki so bili določeni v lizbonskem programu Skupnosti, sprejetem julija 2005.

Znanje in inovacije za rast in boljša delovna mesta

Spretnosti in znanje so za Evropo ključne naložbe v ustvarjanje rasti in delovnih mest. Vendar pa obstaja še veliko več zmožnosti, ki jih je mogoče izkoristiti.

- Znanje je mogoče spodbuditi s ključno infrastrukturo. Evropski inštitut za tehnologijo (EIT) bi lahko z grajenjem na obstoječih zmožnostih deloval kot paradni konj na področju znanja in inovacij v Evropi. Hkrati bo Komisija sprejela ustrezne ukrepe, da bo imela vse pripravljeno za začetek novega okvirnega programa za raziskave od leta 2007 dalje. V okviru pobude i-2010 bo akcijski načrt za e-upravo osredotočen na izboljšanje povezave med javnimi organi, državljani in podjetji.

- Če naj znanje doseže največji možni vpliv, za to potrebuje priložnost. Komisija si bo za izboljšanje geografske in poklicne mobilnosti prizadevala z Evropskim letom mobilnosti za delavce ter s preglednostjo, prenosom in priznavanjem kvalifikacij v Uniji.

Povečanje privlačnosti Evrope za naložbe in delo

- Evropsko **poslovno okolje** je zelo odvisno od uspešnega delovanja enotnega trga. To pomeni vztrajanje pri ukrepanju na področjih, kot so državne pomoči, podjetništvo ter krepitev zmožnosti malih in srednje velikih podjetij za rast in ustvarjanje delovnih mest. Treba je poenostaviti in racionalizirati davčna pravila v čezmejnih primerih, oblikovana pa bo tudi nova generacija carinskih in davčnih programov, ki bodo zagotavljali boljše in poenostavljeno sodelovanje nacionalnih sistemov, ter strategija, kako okrepiti boj proti davčnim utajam. Posebna pozornost bo posvečena konkurenčnosti v ključnih sektorjih, kot so avtomobilska in obrambna industrija ter elektronska komunikacijska omrežja in storitve.

- Drugi ključni gonili rasti sta evropska **prometna** infrastruktura in evropski trg **energije.** Poleg priprave za novo fazo vseevropskih omrežij bo nova pobuda spodbujala uporabo železniškega tovornega prometa po Evropi. Hkrati z dokončnim oblikovanjem notranjega trga za energijo se bo nadaljevalo delo na razvoju novih tehnoloških rešitev, s poudarkom na tehnologijah čistega premoga in obnovljive energije, s katerimi bi se odzvali na energijske potrebe. V novo fazo praktičnega razvoja bo vstopil tudi vodilni sistem Galileo.

- Na področju **prostega pretoka** znotraj enotnega trga bo temeljito preučena učinkovitost obstoječe zakonodaje: s poenostavitvami se bo poskusila pospešiti pretočnost na enotnem trgu in spodbuditi rast. V zakonodajnih predlogih se bodo podpirala osnovna načela notranjega trga. Poleg tega bodo preučeni **posebni sektorski predlogi** o poštnih storitvah, javnih naročilih, obračunu in poravnavi vrednostnih papirjev ter bančnem sektorju. Dopolnjeni bodo s tekočimi analizami na področjih, kot so investicijski skladi, hipotekarna posojila, plačilna sposobnost zavarovalnic in javno-zasebna partnerstva.

Širitev območja evra

- Osnovni pogoj za rast je stabilno makroekonomsko ozračje. Upravljanje območja evra pod vodstvom Komisije bo doseglo novo fazo z načrtovanjem prihodnje **širitve območja evra** in oceno pripravljenosti novih kandidatk za sprejetje evra.

3. SOLIDARNOST

Solidarnost in socialna pravičnost sta odločilni za delovanje EU. Gre za gradnjo družbe, ki jo želimo zase in za prihodnje generacije. Gre za podpiranje kakovosti življenja in priznavanje skupnih odgovornosti, kot je varstvo okolja. Gre za spodbujanje zdrave družbe z državljani, ki vpričo sprememb ostanejo samozavestni, kar je temelj za blaginjo in varnost.

Vendar pa še nismo tam. Evropa danes stoji pred vrsto izzivov, ki jih lahko reši le s skupnimi in odločnimi ukrepi. Tu pa lahko Unija prinese jasno dodano vrednost. Učinkovite kohezijske politike in politike za razvoj podeželja so v skladu z lizbonsko strategijo za rast in delovna mesta.. Leto 2006 bo odločilno, saj bodo v njem uvedeni programi, s katerimi naj bi dosegli učinkovito porabo za konvergenco in konkurenčnost v naslednjih sedmih letih. Reforme v kmetijstvu in ribištvu so že utrle pot za trajnost in večjo konkurenčnost. Storitve splošnega pomena so za državljane Evrope bistvene in Komisija se bo še naprej trudila zagotavljati, da so potrebe po takih storitvah polno upoštevane v politikah Unije. Tveganja za evropsko okolje imajo mednarodno in svetovno razsežnost, ki zahteva močno vodstvo EU.

Takojšnje reševanje dolgoročnih težav

- **Staranje evropskega prebivalstva** bo imelo velike posledice za našo blaginjo, življenjski standard in odnose med generacijami. Sicer je veliko teh vprašanj pod odgovornostjo držav članic, a ukrepati mora tudi EU. Po razpravi, ki se je začela leta 2005, bo Komisija predstavila ideje, kako lahko Unija pomaga reševati vprašanje demografskega staranja v Evropi.

- Učinkovito vodenje migracijskih tokov je eno najbolj perečih vprašanj, s katerimi se spopada Evropa, tako z vidika potrebe trga dela kot glede boja proti nezakonitemu priseljevanju. Zahteva odgovor, ki bi bil celosten in uravnotežen ter hkrati potrjeval humanitarno tradicijo Evrope.

- Drugi dolgoročni izziv so **podnebne spremembe.** Vse pogostejše in vse hujše naravne nesreče že opozarjajo na ceno neukrepanja. Leto 2006 bo kritično za večstranska pogajanja o podnebju, saj se bodo v njem pripravljale zaveze v okviru Kjotskega protokola za obdobje po letu 2012. EU mora tudi ohraniti zagon pri oblikovanju ukrepov za podnebne spremembe, s katerimi bo dosegla svoje cilje, z nacionalno dodelitvijo količin in ukrepi, kakršen je vključitev letalskega sektorja v shemo trgovanja z emisijami. Čas je tudi za temeljit razmislek, kako nadgraditi obstoječe prostovoljne sporazume z industrijo o zmanjšanju emisij CO_2 iz avtomobilov.

Trajnostno gospodarjenje z viri

- **Trajnostno gospodarjenje z našimi naravnimi viri** zadovoljuje dolgoročne socialne, gospodarske in okoljske interese. Z reformo sektorjev vina, sadja in zelenjave in banan bo postopek kmetijskih reform dosegel sklepno fazo in nadaljeval se bo trend povečevanja konkurenčnosti.

- Nedavno naglo naraščanje cen nafte je opozorilo, kako zelo pomembna za Evropo je varna, konkurenčna in trajnostna oskrba z **energijo**. Okrepila se bodo prizadevanja za obvladovanje in zmanjšanje tveganj, zlasti s spodbujanjem energetske učinkovitosti in obnovljivih virov ter preučitvijo vseh vprašanj, povezanih z razvojem biogoriv.

- Z upravljanjem virov tudi varujemo svojo naravno dediščino. Evropska in svetovna **biotska raznovrstnost** se še naprej zmanjšuje zaradi vse hujšega pritiska človeštva: potrebni so novi ukrepi, če želimo doseči zastavljeni cilj, da se zaustavi izguba biotske raznovrstnosti v Evropi do leta 2010. Moramo tudi ukrepati za zmanjšanje tveganja za zdravje in okolje zaradi **pesticidov** in okrepiti ukrepanje na področju **onesnaževanja zraka**.

Gradnja bolj povezovalne Evrope

- Vedno obstaja tveganje, da se javna politika oblikuje izolirano in brez polnega upoštevanja posrednih medsebojnih učinkov politik. Nova **pomorska** strategija bo zaorala ledino z novim, celostnim pristopom k okoljsko trajnostnemu razvoju uspešnega pomorskega gospodarstva, podprtega z odličnostjo v pomorski znanosti in tehnologiji.

- Kohezija Uniji prinaša odgovornost, da mora zagotoviti skupne standarde, ki so združljivi z odprtimi mejami, mobilnostjo in enotnim trgom. Zdajšnje **delovno pravo** bi bilo treba

pregledati v smislu glavnih trendov in bistvenih vprašanj za prihodnja leta in treba bi bilo okrepiti in posodobiti politike o **enakosti spolov** ter **zdravju in varnosti pri delu**.

- Racionalizacija odprtih metod usklajevanja na področju **socialne** in začetek sodelovanja v zdravstveni in dolgoročni oskrbi bosta okrepila podporo, ki jo EU zagotavlja državam članicam pri njihovem prizadevanju za posodobitev sistemov socialne zaščite in odpravo socialne izključenosti.

- Državljani postajajo vse bolj mobilni v Evropi in tako od Unije pričakujejo, da bo ponudila rešitve novih čezmejnih vprašanj na področju **civilnega prava:** področja, kot so čezmejne ureditve na področju razveze in premoženja zakoncev ter uveljavitev nadomestil in drugih civilnih odločb. Posebno pozornost bi bilo treba posvetiti pravicam otroka na področjih, kot so združevanje družin, starševske odgovornosti in trgovina z ljudmi.

4. VARNOST

Skoraj ne mine dan brez opozorila, da je varnost državljanov ogrožena. Nedavni dogodki so to področje spet postavili v središče zanimanja. Bombni napadi v Madridu in Londonu, naravne nesreče doma in po svetu, grožnja ptičje gripe in možnost za pandemijo gripe pri človeku, energetske in prometne krize: to so le najočitnejši primeri, ko se je navadno življenje postavilo na glavo ali ko tveganje ni več le morebitno, temveč je postalo verjetno.

Državljani upravičeno pričakujejo ukrepe za spopad z izzivom doma in po svetu. V vseh teh primerih se državljani ozirajo k EU za učinkovite skupne ukrepe: države članice so to nazadnje priznale s Haškim akcijskim načrtom. Učinkovit in stvaren pristop zahteva ukrepanje na več različnih ravneh in na veliko različnih načinov, tudi s preprečevanjem, zaščito in odzivanjem.

Varnejša Evropa, v kateri bodo Evropejci varni pred kriminalom

- **Terorizem** je stalna grožnja v Evropi. Teroristični napadi lahko kruto prizadenejo vso Evropo. Z večjo usklajenostjo med državami članicami bo mogoče teroriste učinkovitejše izslediti in jih laže pripeljati pred roko pravice. Londonski bombni napadi so prizadevanja na tem področju še pospešili in v letu 2006 se bodo ta nadaljevala. Evropa mora sodelovati v boju proti financiranju terorizma, pri podpori žrtvam in boljšem usklajevanju med organi pregona. Izboljšanje učinkovitosti čezmejnih mrež za zatiranje terorizma pri koreninah zahteva več dela.

- Čezmejna dimenzija organiziranega **kriminala** in visoko razvita sredstva, ki se uporabljajo pri sodobnih kriminalnih dejanjih, zahtevajo usmerjeno in prenovljeno ukrepanje na ravni Evrope. Med različnimi pristojnimi organi bi moralo vključevati skladen informacijski sistem za evidenco kriminala in celosten pregled nad spletno varnostjo.

- V Evropi brez meja je ključnega pomena varnost **zunanjih meja**: obstaja soglasje, da to zahteva skupno delovanje in skupne visoke standarde nadzora blaga in oseb. Ukrepi za zagotovitev pomoči državam članicam, ki imajo opraviti z zunanjimi mejami, ter priprava prečiščenih besedil in posodobitev zdajšnjega pravnega reda o vizumski politiki in carinskih ukrepih bodo pomagali spodbujati učinkovit nadzor.

- Evropa ponuja priložnosti za podporo na področju **odkrivanja in pregona.** Treba je okrepiti sodno in policijsko sodelovanje in tako zmanjšati pravne ovire, zagotoviti državljanske pravice in omogočiti izmenjavo ustreznih informacij in najboljše prakse.

Boljša zaščita državljanov v vsakodnevnem življenju

- Krepitev zdravja in zaupanja potrošnikov ter spopad z **zdravstvenimi tveganji** očitno posredno koristijo evropskemu gospodarstvu in dobremu počutju državljanov. Na evropski ravni je bistven učinkovit okvir predpisov in ukrepov za **potrošniške** politike. Posebne pobude na področju **varnosti hrane** bodo usmerjene v razvoj usklajenih čezmejnih ukrepov za zagotovitev učinkovite evropske dimenzije pri spopadanju s tveganji. Ukrepanje mora biti tudi dosledno in učinkovito: poseben program usposabljanja za varnost prehrane bo usmerjen v zagotavljanje visokih standardov pri izvajanju pregledov na vseh ravneh.

- Pomorske, zračne in cestne nesreče so pokazale, da pomanjkljivosti v **prometni varnosti** neposredno učinkujejo na uporabnike transportnih sistemov in njihove delavce ter povzročajo okoljsko škodo. To lahko povzroči velike stroške gospodarstvu. Krepitev vloge Agencije za varnost v zračnem prometu in Agencije za železnice je resničen prispevek k varnosti v Evropi.

- Zagotoviti je treba tudi zaupanja vredna, varna in zanesljiva **komunikacijska omrežja in informacijske sisteme,** saj so ključni pogoj za javno sprejemanje digitalnih storitev, ki združujejo.

- Komisija bo tudi okrepila svoje zmožnosti za civilno zaščito in razvila evropske zmožnosti za **hitro odzivanje**, ki jih bo mogoče ob izbruhu večjih kriz nemudoma uporabiti.

5. EVROPA KOT SVETOVNI PARTNER

Evropa svojih strateških ciljev ne more doseči sama. Nedavna pogajanja o uvozu tekstila s Kitajsko, zadnja lakota v Nigru, varnostne razmere v Iraku, bližnjevzhodni mirovni proces: zunanji dogodki nas neprestano opominjajo, da so blaginja, solidarnost in varnost sicer lahko evropski cilji, vendar niso odvisni samo od domačih dosežkov. Evropa se ne sme samo odzivati na zunanji svet, temveč mora storiti več: dejavneje mora prispevati k njegovemu oblikovanju.

Stabilnost in blaginja na naših mejah

- Na območju, ki je najbliže našim mejam, se morajo **pogajanja o širitvi ter procesi stabilizacije in pridruževanja** držav kandidatk in držav, ki se pripravljajo na kandidaturo, nadaljevati. Poročili o spremljanju za Bolgarijo in Romunijo, ki bosta izdani spomladi, bosta v središče pozornosti postavili končno stopnjo pristopnega procesa. Pristopna pogajanja s Turčijo in Hrvaško se bodo nadaljevala hkrati s spremljanjem napredka vseh držav kandidatk in držav, ki se pripravljajo na kandidaturo. Kar zadeva Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, bo nadaljnji razvoj odvisen od mnenja Komisije o zahtevku za članstvo. Pogajanja o Stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu s Srbijo in Črno goro ter Bosno in Hercegovino se bodo nadaljevala s ciljem, da bi jih dokončali pred iztekom leta 2006.

- Komisija in države partnerke bodo v našem **sosedstvu** izpolnile obstoječe akcijske načrte, katerih izvedbo bodo analizirali na koncu leta 2006. Sosedska politika je ključna prednostna naloga zunanjih odnosov in bo okrepljena ter dopolnjena z vrsto novih akcijskih načrtov s kaspijskimi in sredozemskimi državami, ki bodo razširili zavezanost stabilnosti in blaginji na nove partnerke. Posebna pozornost bo posvečena razvoju skupnih energetskih trgov s sosednjimi državami. Komisija bo tudi pripravila vse potrebno za obnovljeni institucionalni sporazum z Rusijo in Ukrajino, vključno s prizadevanjem za sporazum o prosti trgovini z Ukrajino.

Svetovne odgovornosti

Evropska unija mora v odnosu do **razvijajočega se sveta** izpolniti naše sveže in ambiciozne zaveze: če smo se v letu 2005 zavezali razvoju, je treba to v letu 2006 izpolniti. EU mora po Vrhu G8 in ponovljenih zavezah ciljem novega tisočletja začeti delati danes, če hočemo na podlagi nove Izjave o razvojni politiki izpolniti cilje večjega finančnega vložka (dodatnih 20 milijard EUR do leta 2010) ter izboljšati skladnost in učinkovitost pomoči donatorjev EU kot skupine na podlagi izjave o razvojni politiki, ki jo je Komisija predlagala julija 2005. Komisija bo zato uresničevala ta pristop pri načrtovanju pomoči EU, usklajevanju postopkov in geografskih strategijah za afriške, karibske in pacifiške partnerke ter ključnih temah, kot so človekove pravice in demokracija.

- Ključni cilj za ukrepanje je **Afrika**. Komisija bo na podlagi nove strategije za Afriko in nove Izjave o razvojni politiki EU predlagala okrepitev partnerstva z Afriko na dveh prednostnih področjih, pri upravljanju in infrastrukturi. V skladu s predlogom v revidiranem Kotonovskem sporazumu se bo okrepil dialog o varnostnih vprašanjih. Pogajanja o sporazumih o gospodarskem sodelovanju bodo dosegla ključno fazo in izveden bo njihov celostni pregled.

- Podpora **obnovi in političnemu prehodu** bo dosegla novo stopnjo z okrepljenim sodelovanjem z Irakom ter podporo razvoju Gaze in Zahodnega brega, delom v Afganistanu in po cunamiju. Evropa bo tudi še naprej zagotavljala humanitarno pomoč žrtvam kriz po vsem svetu.

- V tesni povezavi z vsem navedenim je **varnost** z novimi pobudami o neširjenju orožja in razoroževanju, varovanju ljudi in boja proti terorizmu v skladu z Evropsko varnostno strategijo.

Globalizirano gospodarstvo

- Globalizacija je dejstvo, ki ga moramo sprejeti, če hočemo obnoviti dinamično rast in kakovost zaposlovanja v Evropi. Zunanja **trgovina in naložbe** so tesno povezane z gospodarskim povezovanjem znotraj Evrope. Čas je, da s priporočili o trgovanju in politikami, povezanimi s trgovino, opozorimo na zunanje vidike konkurenčnosti. Hongkonška konferenca decembra 2005 bi morala zagotoviti podlago za uspešen izid Razvojne agende iz Dohe do konca leta 2006, vključno z oprijemljivimi rezultati za države, ki se razvijajo počasi. Kitajska kot naš drugi največji trgovinski partner ponuja velike izzive in priložnosti in v 5 letih po njenem pristopu k Svetovni trgovinski organizaciji bo pripravljen celosten pregled.

- Evropa bo prispevala k učinkovitemu večstranskemu pristopu k **trajnostnemu razvoju** po vsem svetu, predvsem s pripravo političnega okvira za ukrepanje na področju svetovnih

javnih interesov, kot je krčenje gozdov in upravljanje voda. Evropske izkušnje na okoljskem področju se bodo z inovativnimi načini povezovanja javne razvojne pomoči in zasebnih naložb združile v skladu za obnovljivo energijo, ki bo državam v razvoju pomagal doseči cilje novega tisočletja na področju sanitacije in energije.

- Na vseh področjih je resnično **partnerstvo med evropskimi institucijami** edini način za zagotovitev močnejšega in enotnejšega glasu Evrope v svetu. Evropska unija bi si morala prizadevati za večjo enotnost in učinkovitost svojega zunanjepolitičnega delovanja, najsi bo v Bruslju, New Yorku ali drugod po svetu, predvsem z izmenjavo uradnikov.

6. POLITIČNO UKREPANJE IN BOLJŠA PRAVNA UREDITEV

Učinkovito politično ukrepanje je bistveno za verodostojnost in legitimnost Evropske unije. Tu pa ne gre samo za to, katere politike so izbrane: prav tako je pomembno, kako se jih razvija in kako se izvajajo.

Komisija je leta 2005 okrepila prizadevanje za boljšo pravno ureditev, da bi zagotovila skladnost regulativnega okvira EU z današnjimi zahtevami. S tem naj bi okrepili prispevek boljše pravne ureditve k rasti in delovnim mestom ter hkrati upoštevali socialne in okoljske cilje ter dobro upravljanje.

Presoja vplivov je postala standardna prednostna naloga delovnega programa in sklenjeni so bili dogovori za nove smernice[1]. Komisija je začela intenzivno pregledovati, ali so predlogi, ki že čakajo na obravnavo v Parlamentu in Svetu, skladni z načeli boljše pravne ureditve, in izkazalo se je, da je treba umakniti 68 predlogov[2]. To pomeni, da mora Komisija ukrepati pri tretjini predlogov izpred leta 2004, ki se sprejemajo. Zato zdaj potekajo intenzivna prizadevanja za poenostavitev obstoječih pravil. Tako naj bi storili pomemben korak naprej, ki bi državljanom EU omogočil, da bi imeli več koristi od tega, kar počnemo na ravni EU, in bi to bolje razumeli. Komisija bo na tej novi stopnji izvajanja oblikovala notranjo posebno strukturo za pospešitev uresničevanja načel boljše pravne ureditve ter s tem zagotovila skladnost politike, nadzor kakovosti in oceno upravnih vprašanj od spodaj navzgor.

- **Subsidiarnost in sorazmernost.** Preskušalo se bo, ali delo Komisije ustreza zahtevam subsidiarnosti in sorazmernosti: EU bi morala ukrepati samo, ko je to potrebno, in še to v najblažji obliki, skladni z dosego njenih ciljev. Komisija bo posvetila posebno pozornost zagotavljanju polnega upoštevanja subsidiarnosti in sorazmernosti.

- **Ustvarjanje dodane vrednosti, preglednost in odgovornost.** Iz proračuna EU bi morali črpati samo, če je tako mogoče ustvariti večjo dodano vrednost kot s porabo na nacionalni ravni. Poraba mora biti tudi povsem pregledna, kar omogočajo učinkoviti medinstitucionalni mehanizmi, ki zagotavljajo izvedljivost. Zagotoviti je treba ustrezne sisteme spremljanja in nadzora in nadaljeval se bo načrt, usmerjen v pozitivno izjavo o jamstvu Evropskega računskega sodišča. Glavna skrb ostaja zaščita finančnih interesov Unije. Komisija bo tako v letu 2006 nadaljevala tudi svojo Evropsko pobudo o preglednosti.

---

1 SEC(2005) 791.

2 Poleg tega bo ekonomska analiza podprta v še 5 dokumentih.

- **Posvetovanje.** Politične pobude morajo biti dobro pripravljene in usmerjene, če hočejo odgovoriti na resnične današnje potrebe Evropejcev. Zato je pri razvoju politike Komisije osrednjega pomena posvetovanje. Veliko predlogov iz priloge k temu delovnemu programu je sad posvetovanja; drugi bodo sprožili nova posvetovanja. Komisija bo še naprej čim bolje izrabljala obstoječa orodja za vključevanje državljanov v proces odločanja in bo spodbujala nove oblike posvetovanja, kot so paneli državljanov.

- **Ocena vpliva.** Ocena vpliva zagotavlja, da se politika oblikuje s polnim poznavanjem dejstev in zavedanjem posledic. Poleg tega vodi postopek oblikovanja politike skozi odprto analizo možnosti in je dejavnost, ki zagotavlja polno upoštevanje ekonomskih, socialnih in okoljskih dejavnikov, vključno z vplivi na konkurenčnost. Ocena vpliva bi morala usmerjati tudi medinstitucionalni proces odločanja in zagotavlja jasno in dostopno javno razlago vzrokov za določen predlog. Ocena vpliva bo tako ostala standardna poteza v vseh predlogih na področju zakonodaje in oblikovanja politike, ki so vključeni v delovni program za leto 2006[3]: in v določenih primerih lahko privede do odločitve za drugačen način uresničevanja ciljev ali do odpovedi tem ciljem. Poleg tega se bo program za leto 2007 pripravljal na podlagi ocene vpliva, izvedene v letu 2006. Oceno vpliva dopolnjujejo naknadna ocenjevanja, ki v rednih presledkih raziskujejo, ali so politike in programi EU dosegli zastavljene cilje.

- **Prenos in izvajanje.** Komisija bo okrepila prizadevanja za uresničitev novega pristopa k uporabi zakonodaje Skupnosti[4], zlasti z učinkovitejšim sodelovanjem z državami članicami, preventivnimi ukrepi in strogo obravnavo kršitev, ko bo to potrebno.

- **Poenostavitev**. Zakoni in postopki EU ne smejo biti prezapleteni: to državljanom in podjetjem povzroča dejanske stroške. Predlogi za novo zakonodajo se bodo temeljito preskusili in tudi obstoječo zakonodajo je treba še enkrat preučiti. Oktobra 2005 Komisija začenja **novo fazo poenostavljanja zakonodaje** (s sektorskim pristopom ter bolj sistematičnim posvetovanjem z interesnimi skupinami) in zastavlja triletni postopni program za preučitev zakonodaje, ki je lahko preobremenjujoča za državljane in podjetja EU.[5]Komisija bo s tem nadaljevala in okrepila svoj okvir za poenostavljanje, določen v letu 2003. Na začetku bodo obravnavani sektorji avtomobilizma, gradbeništva in odpadkov.

- **Poenostavitev upravljanja:** Komisija je začela pregledovati svoje notranje postopke, da bi izvedla precejšnje notranje poenostavljanje: v letu 2006 bodo vidni prvi rezultati te pobude za poenostavljanje, ki bodo zadevali predvsem upravno in finančno vodenje ter javne razpise in javno naročanje.

Medtem ko poteka delo na prednostnih pobudah, navedenih v prilogi, in drugih političnih pobudah, bo Komisija večino svojega dela posvetila načelom boljše zakonodaje. Srednjeročni pregled delovnega programa poleti 2006 bo omogočil Komisiji, da preuči te spremembe in po potrebi spremeni prednostni seznam.

---

3 Le pri zelenih knjigah in posvetovanjih s socialnimi partnerji ocena vpliva ni obvezna. V teh primerih se ocena vpliva izvede, če se pobude upoštevajo.

4 COM(2002) 725.

5 Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija za poenostavitev pravnega reda Skupnosti - COM(2005) 535.